

Pred vami je 25. številka revije Ujma. 25 let izhajanja je kar lep jubilej. Toda prispevki v teh petindvajsetih številkah obravnavajo dogodke, ki nikakor niso lepi. Pišejo o potresih, poplavah in suši, neurjih s točo in viharnim vetrom, o pozebah in nesrečah na cestah, epidemijah in še o marsičem. To so ujme, ki so v teh letih prizadele Slovenijo in bile vzrok mnogim žrtvam, da o škodi sploh ne govorimo. Prispevki pogosto govorijo tudi o varovanju in zaščiti pred ujмами ali vsaj o pripravljenosti nanje.

V letošnji številki smo pozornost namenili predvsem poplavam, saj skoraj ne mine leto, da v Sloveniji ne bi bilo večjih poplav, ki povzročajo veliko škode, pogosto pa vzamejo tudi življenja. Sprašujemo se, ali bi lahko te vodne ujme preprečili. Odgovor je, ne. Lahko pa bi posledice poplav in drugih nesreč, ki nas prizadenejo in ki so povezane z njimi, vsaj omilili. Vendar pa vsi, od posameznikov, prek občin do države naredimo premalo, da posledice ujm in še posebno poplav ne bi bile tako hude. Ljudje se ne bi smeli naseljevati na poplavnih območjih, občine ne bi smele dovoljevati gradnje ali vsaj ne odobravati gradbenih soglasij in bi morale vsem graditeljem ponuditi poplavne karte, država pa bi morala poskrbeti, da bi poplavne vode lahko odtekale tja, kjer ne bi naredile škode oziroma bi bila ta majhna. Saj včasih zadostuje že majhen poseg in posledice poplave se zmanjšajo. Kljub temu pa delo ne bo niti majhno niti lahko. In zaslužek vseh tistih, ki bi morali kaj storiti, sploh ne bo takoj opazen. Vidni pa bodo poznejši učinki, saj bodo posledice ujm bistveno manjše.

In za sklep, ki nikakor ni spodbuden, še neveselo spoznanje. Poplav, suš, neurij in viharnih vetrov bo v prihodnje prej več kot manj in ujme nikakor ne bodo šibkejše. Prav nasprotno, znanost nas opozarja, da bodo intenzivnejše in bodo povzročale še večjo škodo. Preprečiti jih ne bomo mogli, se pa nanje lahko pripravimo. Morda je še čas, da začnemo ukrepati, kajti ko bo prepozno, ne bo pomagalo nobeno objokovanje in nobena sosedska pomoč nam ne bo mogla vrniti izgubljenega bogastva, še manj pa izgubljenih življenj. Slovenija je lepa, a se tega ne zavedamo. Ohranimo jo, naj zanamci vidijo, da nismo mislili le nase.

Miran Trontelj